בעזרת השם יתברך

אשי ישראל

השיעור השבועי

מפי פורינו הרה"צ
רבי **יצחק שמואל אהרן לעזער** שליט"א

גליון
תנ"ח

פרשת
כי תשא-פורים
תשפ"ה

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים ב**אור ליום חמישי**, פרשת **כי־תשא**, יום י"ג אדר - **תענית אסתר**, **ערב פורים**, וכדאי לנו להתבונן קצת איפה אנחנו אוחזים, ולאן אנחנו נכנסים.

ידוע לנו מדברי התיקוני־זוהר (דף נז.), שישנו קשר אמיץ וחזק בין יום פורים ליום כיפורים, שהוא יום אחד בשנה שמוחלין בו על עוונות ישראל, והכהן הגדול נכנס 'לִפְנַי וְלִפְנִים' - למדרגה מאד עליונה, ושם הוא פועל סליחה מחילה וכפרה לכל נשמות ישראל, ויום כפורים הוא כ-פורים, היינו 'כמו יום פורים', זאת אומרת שגנוז ביום פורים קדושה עליונה מאד, וזה בדרך שאדם יכול להתנוצץ **מרחוק** [בבחינת (ירמיה לא, ב) "**מֵרָחוֹק** ה' נִרְאָה לִי"] מהו גודל מעלת יום פורים הקדוש, ומה אדם יכול לפעול בפורים - אם לא יהיה בטלן, וינצל את הימים הקדושים של פורים, ויזכה להמשיך על עצמו אור נפלא.

גבי יום כיפורים, כולנו יודעים שהוא יום אחד המיוחד בשנה, וכמובא בתנא דבי אליהו (פרק א) על הפסוק (תהלים קלט, טז) "**יָמִים יֻצָּרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם**" (תְּהִלִּים קלט, טז) - '**זֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים לְיִשְׂרָאֵל**'; וליום כיפורים כל אחד עושה הכנה, יש את חודש אלול, ואח"כ עשרת ימי תשובה המתחילין בימים ר"ה, עד שמגיעים ליום הכיפורים, והנה עכשיו אנחנו נכנסים לכזאת קדושה נוראה, אבל הכל בדרך הסתרה, וכל הקדושה הזאת מכוסה ומלובשת, ואשרי מי שזוכה להסתכל לפנים מהכיסוי והלבוש, ומתבונן שדווקא במקום שהקדושה יותר גבוהה ועליונה - שם הכיסוי והלבוש הכי גדול!

והדבר מבואר בדברי רביז"ל (ליקו"מ ח"א סי' נו), שם רבינו מכנה זאת לא בשם **'הסתרה'** לבד אלא **'הסתרה שבתוך ההסתרה'**, ורבינו מפרש שם את הפסוק שממנו יוצא הרמז ל**'אָסְתֵּר מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן'** (חולין קלט:), ואם מתבוננים במילים אלו - **'אֶסְתֵּר מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן'** - לענייננו פירושן הוא: איך זוכים **'מן התורה'** להגיע אל הגילוי של **'אסתר'** - לגלות את ההסתרה, שזהו כל הגילוי של **'מגילת אסתר'**, ש**'מגלים'** את **'ההסתרה'**, ואכן: **'אֶסְתֵּר מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן'**? עונה הגמרא: **"וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי"** (דברים לא, יח); ומתי? בפשטות אומרים עפ"י סיום הפסוק: "בַּיּוֹם הַהוּא", היינו בעת שיבוא משיח צדקנו. אבל לענייננו, אם הגמרא לומדת משם את כל הלימוד של פורים "וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי **'בַּיּוֹם הַהוּא'**" סובב והולך על **יום פורים**, שהוא היום ההוא המיוחד.

וכמו שהזכרנו שבוע שעבר - בפרשת תצוה, שהפרשה מסיימת (שמות ל, י): **"וְכִפֶּר אַהֲרֹן עַל קַרְנֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה"** - אהרן הכהן עושה את עבודת יום הכיפורים על קרנות מזבח הזהב[א] פעם אחת בשנה, שזהו: **"מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים"**. והפסוק מסיים ואומר שוב: **"אַחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֶּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם"** - והקשנו: הלא כבר הפסוק אמר **"אַחַת בַּשָּׁנָה מִדַּם חַטַּאת הַכִּפֻּרִים"**, ומהו שכופל הפסוק ואומר **"אַחַת בַּשָּׁנָה"**? פה מונח כל הסוד של יום פורים, שיש **"אַחַת בַּשָּׁנָה"** של יום הכיפורים, ויש **"אַחַת בַּשָּׁנָה"** של יום פורים, שעליו נאמר **"וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא"** - **'בַּיּוֹם הַהוּא'** מרמז על קדושת יום פורים, שמצד אחד אין בו איסור מלאכה [ואמנם איתא בשו"ע שנוהגין שלא לעשות בו מלאכה, אבל אין בו איסור עשיית מלאכה כמו חג], וכן במגילת אסתר לא מוזכר בפירוש אפילו פעם אחת את שמו של הקב"ה, והכל הולך בדרך של כיסוי ולבוש, אבל דייקא שם - כדברי רבינו בתורה נ"ו הנ"ל - ישנו הגילוי הכי גדול! ודווקא בגלל שהגילוי הוא כ"כ גלוי, מוכרחים להלבישו בלבושים שונים, כדי שלא יסנוור עיני האדם מרוב קדושה! אם היה מתגלה האור הזה ממש מי היה יכול לסבול את זה?... אלא זה מוכרח להיות בדרך כזאת של הסתרה - שאין ביום הזה איסור עשיית מלאכה, וכן מצות סעודה ומשתה של פורים, וכל השתיה של פורים וכו', הכל בכלל "הסתרה", ואשרי האדם שמבין שכל העבודות האלו הן עבודות קדושות ממש כמו הכהן הגדול שנכנס 'לִפְנֵי וְלִפְנִים' ומקטיר את הקטורת!

חכמינו הקדושים אומרים (מגילה ז): **'חייב איניש לבסומי בפוריא'**; **"לבסומי"** הוא ענין של **"בשמים"**, שזה ענין הקטרת הקטורת המובא בפרשת השבוע. אם מתבוננים רואים שכל פרשת השבוע הוא ענייני ימים קדושים אלו: הפרשה

א. בשונה מכל השנה, שהיתה העבודה על קרנות מזבח הנחושת, אבל פעם אחת בשנה היתה העבודה בקרנות מזבח הזהב, שעליו שרק את הדם.

מתחילה עם ענין 'מחצית השקל', ומנהג ישראל ליתן 'זכר למחצית ישראל' בערב פורים [בתפילת מנחה], ורבינו אומר בספר־המידות (צדקה, חלק שני, סימן יט): **'עַל־יְדֵי נְתִינַת שְׁקָלִים, נִצּוֹל מִיֵּצֶר־הָרָע'**; אדם לוקח שלוש חצאי 'מחצית' [כפי המדינה שלו, כל אחד כפי עניינו], והוא מקבל את התיקון - 'זכר למחצית השקל', ואומרים "לשם יחוד" קודם לכן, וכן כדאי לומר את הפסוקים של פרשת מחצית השקל, ומודפס 'יהי רצון' מיוחד לומר אז, אשרי אדם שהוא לא בטלן, ועושה את מה שצריך בענייני דיומא! הוא רואה לשמור כל דבר שלא ילך לו לאיבוד ח"ו! מגיעים כאלו דברים פעם אחת בשנה, ואדם יעשה זאת בתמימות ופשיטות - לוקח שלש חצאי שקל, ונותן את זה לצדקה!

זו הפרשה הראשונה של פרשת השבוע - **"כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ וגו': זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ"**, וכל זה כדי **"לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם"**, שזו ג"כ השייכות ליום כיפורים - ענין של כפרה, כי כל העבודה צריכה להתחיל עם צדקה, אם אדם רוצה להיכנס לאיזה ענין שבקדושה - מקודם יתן צקדה, וכדאיתא בגמרא (ב"ב י.): **'ר' אלעזר יהיב פרוטה לעני, והדר מצלי'**; ולכן אנחנו נותנים פרוטה לצדקה לפני התפילה, כדי לפתוח את השערים שלמעלה, וכן לפני יום פורים הקדוש: נכנסים לקדושה גבוהה כזו, לכן צריכים לפני־כן להקדים ולתת צדקה - 'מחצית השקל'!

ואחר ענין **'מחצית השקל'**, יש לנו בפרשת השבוע את העניין של שמן המשחה והבשמים וכו', ומיד אח"כ פרשת קטורת - **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה"** וגו', והכל ענין אחד, כי השמן הוא **'שמן משחת קדש'**, ומזכיר לנו את חג חנוכה, היינו השמן של אור החנוכה, שהוא השמן שמאיר את המוח של האדם, כי פורים וחנוכה קשורים אחד לשני, כי הם שני חגים שזכינו להם בימי גלותנו, ואינם ממש מן התורה, אלא ניתנו לנו מחכמינו הקדושים, אלו שני מצוות מדרבנן - מצוות נר חנוכה ומצוות ימי פורים. זו העבודה הקדושה של **'שמן משחת קודש'**, וכן מצות 'קטורת הסמים', שזהו ענין של "חייב איניש **'לבסומי'** בפוריא" - בפורים אדם צריך להריח ריח של בשמים, וצריך שיצא ממנו ריח של בשמים!

כי כאמור, **'בסומי'** הכוונה **'להתבשם'**, ויש שלא מבינים זאת, וחושבים שבפורים צריכים לשתות ולשתות עוד ועוד, ואז מה?... זה נקרא **'בשמים'**?! זהו **'לבסומי'**?!... אדם צריך להבין בשכלו מה כתוב: "חייב אדם **'לבסומי'** בפוריא", וכתוב בפירוש בדברי הטור והבית-יוסף, שאין הכוונה שאדם ישתכר ויאבד עשתונות ויהא שיכור כמו לוט, כי מה פעלת בזה?!...

בפורים יש ענין להעלות את המוח, שאדם יזכה לכזה גילוי אור **'עד דלא ידע**

בין ארור המן לברוך מרדכי' - הוא כ"כ דבוק באור העליון, שהוא מבין: מה זה 'ארור המן'? יש המן? "זה מגרש אותי אל הקדושה!"... ה'ארור המן', זה מה שעורר אותי להתקרב אל הקב"ה! אני ברחתי אל 'ברוך מרדכי' דייקא ע"י 'ארור המן'! ראיתי מה המן-עמלק מסוגל לעשות, אז ברחתי ל'ברוך מרדכי', ואיך הגעתי ל'ברוך מרדכי'? ע"י 'ארור המן'! נמצא שהוא אפילו לא יודע הבדל, הוא אומר: **"רבש"ע, אני מודה לך על זה שאני זוכה לקבל כזה לימוד, שאפילו אם היה לי ירידה, והייתי במקום של 'ארור המן', אבל זכיתי שהפכתי את הכל, ונתקיים אצלי "וְנַהֲפוֹךְ הוּא", ומ'ארור המן' התעוררתי ל'ברוך מרדכי'!"...**

ואשרי אדם שזוכה לכזה גילוי, והוא יודע שכל מה שעבר עליו בימי חייו - לא משנה מה - זה מה שהביא אותו אל הצדיקים, וזה מה שזיכהו להגיע לדביקות הקב"ה! אתה אומר 'ארור המן'? אתה אומר 'ברוך מרדכי'? הכל אלקות!

שזה פירוש דברי הנביא (ישעיה יב, א) **"וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ ה' כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי"** - יבוא הזמן שאדם יגיד להקב"ה **'אוֹדְךָ ה' כִּי אָנַפְתָּ בִּי'** - אני מודה על שעבר עלי מה שעבר ['אנפת' לשון של כעס, וכן לשון של עבירה, רח"ל], למה? **'יָשֹׁב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי'** - כי זכיתי להפוך את הכל מן הרע של הטוב, ועי"ז **'וּתְנַחֲמֵנִי'** - קיבלתי נחמה.

ובמילה **'תְּנַחֲמֵנִי'** מונח שמו של רבינו הקדוש, היינו שאדם נותן תודה והודאה על שזכה להתקרב לרבינו, ולדעת מכל לימודיו הקדושים, ובפרט הלימוד האמור, שרבינו מגלה לנו את ההסתרה הזאת! **'הנה הייתי בהסתרה שבתוך ההסתרה, ממש לא ידעתי מכלום, אבל שם היה גנוז אור גדול, שזכיתי לצאת ולהתעורר, ועכשיו הכל התהפך! דייקא כל מה שעבר עלי בחיים, זה מה שקרב אותי להקב"ה!'**.

שזה בעצם הסוד שעוונותיו של בעל-תשובה מתהפכים לזכויות (יומא פו.), ובמקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד (ברכות לד.), כי לוקח את כל הדברים הלא-טובים, והופך אותם אל הקדושה.

ואל לו לאדם לומר: 'ההוא בעל תשובה, לא אני... אני נולדתי במשפחה טובה, ולא הייתי רחוק'... **רבינו מלמד אותנו שכולנו בעלי תשובה!**

מוהרא"ש היה תמיד מפרש עפ"י זה את מאמרם ז"ל הנ"ל: **'במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד'**, ש**'צדיק גמור'** הכוונה שאדם חושב "אני בסדר... אני כבר 'גמור' ומושלם"... וכי אתה כבר 'בסדר'?!... **הצדיקים לימדו אותנו תמיד, שלעולם אין דבר כזה "כבר הגעתי למשהו", וגם אם אכן זכיתי להגיע לאיזה דבר - אני שוכח את הכל, מוחק את זה לגמרי, ומתחיל מחדש!**

זהו: **'במקום שבעלי תשובה עומדים'** - אלו שתמיד עוסקים בתשובה, וכמו שרבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' ו), שאדם צריך לעשות תשובה, ותשובה על תשובה, והוא אף-פעם לא 'גומר', ובמקום כזה **'צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד'** - למה? כי 'צדיקים גמורים' הוא 'גמר את הסיפור'... אבל בעל תשובה שבכל פעם מתחיל מחדש, **המקום הזה הוא המקום הכי גבוה!**

ולזה זוכים ביום **כיפורים** - ויום **פורים** - שנכנסים 'לִפְנֵי וְלִפְנִים', ואיך נכנסים? עם הקטורת, שהוא ענין של **בשמים**, הענין של **"בסומי"**, שאדם יזכה שיהיה לו ריח טוב, הוא יביא על עצמו ריח טוב, וממילא יצא ריח טוב, וזאת ע"י הוא יקבל את התוכחה של הצדיקים, שמכניסים בנו ריח טוב (עי' ליקו"מ ח"ב סי' ח), והוא בעצמו ג"כ משדר לאחרים ריח טוב; זה נקרא **'לבסומי בפוריא'**!

נמצא, שכשמדברים מעניין של 'שתיה בפורים', הרי לפי זה צריכים לשתות קצת - שתים או שלוש כוסות - והמוח של אדם מתחיל להתרומם. וכל זה מדובר באופן כללי, **אבל אני אומר את זה בכל פעם - ונזכיר את זה שוב, כי צריכים לדעת את זה: אם אדם עבר בחיים שלו אילו שלבים שבהם הוא היה קצת מכור ומשועבד לדברים לא כ"כ טובים, וכגון ענין זה של שתיה - יין, אלכוהול, משקאות חריפים, והוא היה שרוי ומונח במקום הזה, לכל הדעות הוא יכול לסמוך על כל השיטות של הפוסקים שיוצאים עם מיץ ענבים ידי קידוש וארבע כוסות - במאה אחוז! וגם בפורים, הוא יצא חובת "חייב איניש 'לבסומי' בפוריא", שזה המקור לעניין הזה של השתיה, ולא כתוב בפירוש לשתות יין ועראק ובירה וכו', אלא 'לבסומי'! אז אדם כזה שהיה בעברו מכור לדברים כאלו, והרי הוא רוצה איזשהו "זֵכֶר" לעניין משהו שיוצא מן הגפן בפורים... על כן יקח כוס מלאה של מיץ ענבים, ויאמר "לשם יחוד... הריני כאילו שותה עכשיו יין", וישתה את זה בשמחה, ויתחיל לרקוד ולשמוח, ובזה יוצא ידי כל השיטות... זה בלי שום ספיקות! אדם שהגיע בחיים שלו לכאלו דברים, עכשיו זה התיקון שלו!**

ואם אדם יבוא ויטען: 'אבל זו מצוה לשתות'... **אבל זוהי המצוה שלך! שלא תביא עצמך לידי ניסיון! ויתקיים בך "אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים", ואזי אתה מקבל את ה'בשמים' הקדושים עם ריחות טובים, וזהו "לבסומי" בפוריא...**

והנה, איך אדם זוכה לאלו ה'בשמים'? איך יזכה שיהיה לו ריח טוב ויפיץ ריחו לאחרים? **אדם שמקבל לימודי הצדיקים, הוא יודע שבכל זמן העניין הוא לדבר תמיד אל הקב"ה!** מה מקבלים מהצדיקים? מה רבינו הקדוש מכניס בנו? רבינו אמר פעם: **"העניין שלי כולו תפילה!"** [בלשונו הק': "מיין זאך איז **גאר** תפילה" - **'גאר'** בלשון אידיש זה **'רק'** ו**'כולו'** תפילה!]. רבינו פעם אמר את אותו הדבר על ראש השנה: **"כל העניין שלי הוא ראש השנה"** ["גאר מיין

זאך איז ראש השנה"], והוא אותו ענין - 'תפילה' ו'ראש השנה של רבינו', כי בר"ה אנחנו מקבלים את הלימודים של רבינו לכל השנה, שנזכה כל השנה אנחנו לעסוק בתפילה, שזה כל התפילות של ר"ה: **'ובכן יתקדש שמך'**, **'ובכן תן פחדך'** וכו', כי מר"ה אנחנו מקבלים את הלימוד הזה! באים לרבינו לקבל כזאת התעוררות שזה יספיק לנו לכל השנה, שנדע שצריכים תמיד לעסוק בתפילה!

זה מה שהצדיקים נותנים לנו, וזה מה שהציל עם ישראל בימי פורים, שמרדכי ואסתר התחברו ביחד וקבעו צום, שזה ענין של תענית אסתר, זכר לעניין הצום שהיה אז, וכתיב: **"וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדוֹלָה וּמָרָה"** - מרדכי הצדיק זעק להקב"ה, כולם ראו את הזעקות של מרדכי הצדיק! וכן אסתר המלכה זעקה בתפילתה, שזהו מזמור כ"ב בתהלים, ועל כן מובא בספרים הקדושים (ספר 'קב הישר', ומעוד הרבה צדיקים), שבשלושה ימים אלו - תענית אסתר, יום פורים, שושן פורים[ב] - מאד מסוגל להגיד את מזמור כ"ב שבתהלים, כי חכמינו הקדושים אומרים, שזו היתה התפילה של אסתר המלכה, בעת כשנכנסה לבית הצלמים.

וכניסתה של אסתר המלכה אל אחשוורוש היתה בפקודת מרדכי הצדיק, ואם מרדכי הצדיק אמר - היא מוכרחת ללכת! מרדכי הצדיק אמר לה: **"כִּי אִם הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ וּבֵית אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ"** - 'את מוכרחת ללכת לאחשוורוש!'... ואף שבכל הפעמים שהלכה לאחשוורוש זה לא היה ברצונה, והיה בעל-כרחה, אבל עכשיו היא היתה מוכרחת ללכת. אסתר המלכה הצדקת, שומרת על עצמה בצניעות מלאה, והנה היא מוכרחת ללכת לכזה מקום של טומאה, טמא מטומא, גועל נפש, המקום הכי טמא! וחכמינו הקדושים אומרים, שהיא אמרה אז את מזמור כ"ב שאמרו כבר דוד המלך ברוח הקודש: **"לַמְנַצֵּחַ עַל אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר"** - זו אסתר המלכה, ו**'אילת השחר'** מרמז על ימי פורים, כי נס פורים אירע בסוף זמן גלות בבל, וכמו 'אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר' - 'עלות השחר', שזה בסוף הלילה, ואסתר המלכה צעקה להקב"ה: **"אֵלִי אֵלִי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי"** - המזמור הזה כ"כ מעורר! אסתר הצדיקה נכנסה לבית הצלמים, המקום של אחשוורוש, איזה גועל נפש!

ב. שלושה ימים אלה הם בעצם **'שלושה ימי פורים'**, וזהו **'חוט משולש'**, ובפרט בשנה זו, שזה **'פורים משולש'** - שזוהי מעלה מיוחדת מכל השנים, שבשנה זו עם ישראל קוראים את המגילה באותו יום! בשנה רגילה יש הבדל, כי הפרזים אלו רוב העולם, ערים שאינן מוקפין חומה - קורין בי"ד, ומוקפות חומה - כמו ירושלים וכו' - קורין בט"ו, אבל בשנה זו, בגלל שפורים דמוקפין הוא בשבת, כולם קורין את המגילה בי"ד, וישנה אחדות שלימה!

ואכן, קריאת המגילה מתחלת עוד קודם לכן, מיום י"א, וכלשון המשנה: **"מגילה נקראת בי"א בי"ב בי"ג בי"ד"**; אגב, השל"ה הקדוש מביא דבר נפלא: אם עושים חשבון של לשון המשנה על תאריכי קריאת המגילה **"י"א י"ב י"ג י"ד ט"ו"**, כולם יחדיו עולים למספר **שישים וחמש** - כמניין שם **אדנו"ת**, שהוא עני ושל המתקת הדינים, כי ימים אלו הם ימים של המתקת הדינים, ובפרט בתענית אסתר.

כל הטומאות, רח"ל! היא הרגישה אז טומאה עצומה [אדם שהוא קצת 'בעל נפש', כשהוא מגיע למקום טומאה, ה' ישמור, הוא מרגיש זאת], ועל כן היא צועקת: "**אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי**" - 'למה אתה עוזבני?' כלומר: "**למה אני צריכה להיות כאן?! אל תעזוב אותי, רבש"ע!**"...

ובמילים אלה שהיא צעקה להקב"ה, בוודאי הקב"ה לא עזב אותה, והיא פעלה ישועה אמיתית, והלכה במסירות נפש אל אחשוורוש, ככתוב במגילה: "**וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי**"... וכמו שאמרה למרדכי הצדיק: "**כָּל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם**"; ומהמילים "**אַ'חַת דָּ'תוֹ לְ'הָמִית**" יוצא שם קדוש וגבוה מאד, ורבינו דיבר מהעניין של השם '**אדל**' שזה יוצא מן הפסוק (דברים לג, ב) "**אֵ'שׁ דָּ'ת לָ'מוֹ**", ואותו צירוף יומא מדברי אסתר המלכה פה: "**אַ'חַת דָּ'תוֹ לְ'הָמִית**", שזה מה שאסתר המלכה פעלה עכשיו, שהיא לקחה את "**אַ'חַת דָּ'תוֹ לְ'הָמִית**" והפכה את זה ל"**אֵ'שׁ דָּ'ת לָ'מוֹ**" - שקיבלו את התורה מחדש (כדאיתא בגמ' שבת פ"ח. ופסוק זה נאמר על התורה). וכן זהו שם קדוש של לידה - **אל"ד**.

ואסתר המלכה אומרת למרדכי הצדיק: 'הרי אתה יודע שאני נכנסת עכשיו לסכנה גדולה, כי אם המלך לא יהיה עכשיו במצב רוח טוב, ולא יושיט לי את שרביט הזהב, אזי: "**וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי**"... אבל מרדכי הצדיק מחזק אותה ואומר לה: "**כִּי אִם הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר**" - מרדכי הצדיק הוא גידל את אסתר, וכמ"ש במגילה: "**וַיְהִי אֹמֵן אֶת הֲדַסָּה**", ולאסתר המלכה היה אמונת חכמים שלימה במרדכי הצדיק, והוא היה כמו בעלה - או האבא שלה [כפי כל הפירושים שישנם], והיתה בטלה לגמרי לדעת קודשו של מרדכי הצדיק, וכל מעשיה "**כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת מַאֲמַר מָרְדֳּכָי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ**" - מה שמרדכי הצדיק אומר לה, היא עושה! 'אז אתה אומר לי להיכנס? אני נכנסת, ואני מוכנה למסור נפש!'... היא הלכה ממש במסירות נפש, ואמרה '**וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי**'; מסירות נפש של צדיקים וצדקניות, שלא מסתכלים על כלום, אלא: **צריכים להציל!**

ומרדכי הצדיק אומר לה: 'היי בטוחה שתהא פה ישועה' - **הצדיקים מבטיחים לנו: יהיה ישועה!** וממשיך: 'אם תזכי - זה יהיה על ידך, ואם כן - אשרייך שזכית!' ואם לא - זה יהיה ממקום אחר... "**אַל תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל הַיְּהוּדִים**" - את חושבת שאת נמצאת בבית המלך, וניצולת מן הכל, אל תחשבי ככה! אלא "**רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר**" - יהיה לעם ישראל ישועה! הקב"ה לא יעזוב את עם ישראל! "**וְאַתְּ**

וּבֵית אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ" - היתה לך עכשיו הזדמנות, היית יכולה לזכות, ואבדת את את הכל... אז למה לך להימנע?... אסתר מלכה הצדקת, היא מבינה ויודעת **'אם מרדכי הצדיק אומר ככה - אני נכנסת, ולא אכפת לי כלום! 'וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבָדְתִּי' - אני מוכנה!'...**

והנה היא נכנסת, והיא מרגישה כזאת טומאה גדולה, והיא צועקת: **"אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי"**! והפסוק השני הוא: **"אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא דֳמִיָּה לִי"** - וחכמינו הקדושים למדים מזה את קריאת המגילה, שצריכים לקרותה בלילה ולחזור ולשנותה ביום, לא מספיק פעם אחת! רוב המצוות צריכים לקיים או בלילה או ביום, אבל פה בפורים יש מצות קריאת המגילה הן ביום והן בלילה, והכל כדי לחזק את העניין הזה - הן בלילה, שיש חושך, והן ביום, צריכים לקרוא את המגילה!

והפסוק השלישי הוא: **"וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל"**; והנה, כל פסוק במזמור הזה הוא מלא בדברים עליונים, והכלל שהמנהג לומר את המזמור הזה באלו שלושת הימים הקדושים, ולא משנה מתי [הנה עוד מעט חצות לילה של ליל ערב פורים, והוא זמן מסוגל לומר את המזמור הזה], והמילים של הפסוקים הם מאד מאד מעוררים - **"כִּי אַתָּה גֹחִי מִבֶּטֶן מַבְטִיחִי עַל שְׁדֵי אִמִּי: עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרֶחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה"**, צועקים: 'רבש"ע, מהרגע שנולדתי אתה איתי!' וממשיכים: **"אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר"** - מה הכוונה במילים **"כִּי אֵין עוֹזֵר"**? **'כִּי אֵין'** - כשאדם מגיע לעניין הזה של **'אֵין'**, אזי **"עוֹזֵר"** - הוא יודע שאין לו שום ישועה אלא רק מהקב"ה, בבחינת (תהלים קכא, א) **"מֵאַיִן - יָבֹא עֶזְרִי"**, זו תהא הישועה שלי! והוא לא מסתכל על כל המניעות שישנן - **"סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי: פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם"** - כל הסבל וכל הרשעים כל המתנגדים וכו' וכו' **"כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל עַצְמוֹתָי"** וגו'.

בעודנו מדברים על מזמור כ"ב, אני נזכר בעניין ההקלטה שהיתה בידי אנ"ש, ואינני יודע היכן היא והאם בכלל היא קיימת [וחבל על דאבדין ולא משתכחין], ומעשה שהיה, שפעם הגיע מישהו לדבר עם מוהרא"ש [אינני יודע בדיוק מתי זה היה, אבל לכאורה זה היה בסביבות זמנים אלו של ימי פורים], והוא הקליט את מוהרא"ש, ובאותה שיחה מוהרא"ש התחיל להגיד את המזמור הזה, ולהסביר עניינים בפסוק, ובתוך כך אמר את פסוקי המזמור בתנועה כ"כ מעוררת [ועוד מצלצל באוזניים קולו הקדוש של מוהרא"ש], ואי אפשר לתאר איך מוהרא"ש אמר את המזמור הזה, פסוק אחר פסוק - **"אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי"** - מוהרא"ש אמר את זה בכזאת התעוררות! בכזה לב נשבר! רק לשמוע את זה - היה כ"כ מעורר את האדם! [והיה מורגש איך שהמילים האלו נאמרים ע"י דוד המלך

בעצמו, וכמו שאומרים ב'יהי רצון' קודם אמירת תהלים: "**שיהיה נחשב כאילו אמרם דוד המלך בעצמו**"]. ובאותה הקלטה מוהרא"ש חזר על הרבה פסוקים ואמרם בהתעוררות נפלאה - "**אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר**" וכו'.

וממשיכים במזמור זה ואומרים: "**יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי**", שאני כ"כ מתפלל להקב"ה: "**הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי**" - חכמינו הקדושים אומרים, שבכל המזמור הזה, אסתר המלכה כיוונה על כל ענייני אחשוורוש והמן וכו', ותחילה היא אמרה "**מִיַּד כֶּלֶב יְחִידָתִי**", ופתאום הרהרה: 'הלא הוא מלך, ואיך אני קוראת לו כלב?'... כי מלך צריכים לכבד, ולכן מיד אמרה: "**הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה**".

הכלל, כל המילים של המזמור הזה מלאים בהתעוררות נוראה ונפלאה עד מאד, ומסוגל מאד להגיד את זה, ולכוון בתמימות ופשיטות בהם.

וזהו הכח של הצדיקים בימים אלו, ובפרט ביום תענית אסתר; בתחילת מסכת מגילה, הגמרא אומרת בכמה מקומות, בעניין דיוני הגמרא גבי ההלכות שנוהגות בקריאת המגילה בזמנים שונים - שלפעמים צריכים להקדים לי"א וי"ב וכו', ואומרת הגמרא: "**י"ג זְמַן קְהִלָּה לַכֹּל**" - היינו שיום י"ג הוא בוודאי יום שכולם נקהלים יחדיו; ולענייננו, העניין של "**זְמַן קְהִלָּה לַ'כֹּל'**", הרי ידוע לנו מדברי רבינו: '**כֹּל**' זה הצדיק, וזהו יום י"ג באדר, שהוא לפני פורים, והוא "**זְמַן קְהִלָּה לַכֹּל**" - להתאחד ביחד!

מה היה כל הנס של פורים? שאסתר המלכה אמרה: "**לֵךְ כְּנוֹס' אֶת כָּל הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן**", "**'נְקָהֲלוּ' הַיְּהוּדִים בְּעָרֵיהֶם**", "**'לְהִקָּהֵל' וְלַעֲמֹד עַל נַפְשָׁם**" - המידלה '**קהילה**' מוזכרת כמה פעמים בתוך המגילה, שזה ענין אחדות נשמות ישראל אצל הצדיק.

והתחלנו לומר, שהעיקר מה שמקבלים מהצדיק הוא **קדושת הדיבור**, וזהו הרמז במילה '**קְהִלָּה**', שבה יש את המילה '**הַקֹּל**', היינו שזו ה"קהילה" שלנו - שמתקהלים ביחד בשביל קדושת הדיבור, בבחינת: "**'במקהלות' רבבות עמך בית ישראל ברינה יתפאר שמך מלכנו**" וכו' - שזה ענין '**קהילה**' של עם ישראל, זוהי **קהילה קדושה**, שמשתמשים עם **הקול**, ועל כן '**קָהָל**' אותיות '**הַקֹּל**', וזה מה שמקבלים מהצדיקים, וזהו עניינו של יום י"ג, שהוא "**זְמַן קְהִלָּה לַכֹּל**" - '**קְהִלָּה**' ענין '**הַקֹּל**', והוא הזמן שמכינים את עצמנו לקראת פורים.

והעניין הזה מונח בתוך ענין **עבודת הקטורת** הנ"ל, שהיא ענין של **בשמים** כנ"ל, והנה הזכרנו לעיל את דברי הגמרא: '**אֶסְתֵּר מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן?**' "**וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי**"; ולאסתר יש שם נוסף, וכדכתיב במגילה: "**הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר**", ו'**הדסים**' הם מיוחדים שבבשמים, יש להם ריח מיוחד, ומצוה מן המובחר לְקָחָם להרחה - "בורא עצי בשמים",

הדסים זה דבר גדול מאד! משתמשים איתם בחג הסוכות, וכן אומר רבינו (ספר המידות, אות בנים, סימן נט): **'עַל יְדֵי הֲדַסִּים בְּשַׂבָּת זוֹכֶה לְבָנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים'**; ואשרי מי שמדקדק בכל שבת קודם הקידוש להריח הדסים! ואם רבינו אומר ככה - אז בעת שאדם מריח, הוא כבר מבקש ומתפלל להקב"ה שיזכה לבנים תלמידי חכמים...

ממשיכה הגמרא שם ושואלת: **'מָרְדְּכַי מִן הַתּוֹרָה מְנַיִן?'** הגמרא מביאה פסוק מפרשת השבוע: **"וְאַתָּה קַח לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ מָר דְּרוֹר"**, ואומר רש"י: 'בְּשָׂמִים חֲשׁוּבִים'. ומה התרגום אומר? **'וְאַתְּ סַב לָךְ בּוּסְמִין רֵישָׁא "מֵירָא דַכְיָא"'** - **'מֵירָא דַכְיָא'** היינו **'מרדכי'**, כי מרדכי הצדיק זה ה"**בְּשָׂמִים רֹאשׁ**" - אלו הבשמים שמאירים ונותנים ריח טוב בראש של האדם, וכנגד הריח הלא-טוב שבאים מהרשעים, רח"ל, הצדיקים מקבלים **'מֵירָא דַכְיָא'** - **'דַכְיָא'** לשון **טהרה** ['דכי' בארמית פירושו 'טהור'].

הכלל, כל העניין של מרדכי הצדיק ואסתר המלכה קשור לעניין של **בשמים** - ריחות טובים, וכאמור - עיקר הלימוד שאנחנו מקבלים מהצדיקים הוא **'לימוד של תפילה'** - שאדם יפתח תמיד את הפה שלו בתפילה, שזה מה שעשתה אסתר המלכה בעת שהוכרחה להיכנס לבית הצלמים - מקום כ"כ מזוהם, היא צועקת ומבקשת: **'רבש"ע, אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי!'...**

ואל לו לאדם לחשוב בדברי אסתר המלכה **"לָמָה עֲזַבְתָּנִי"** שזה נשמע שהכל אבוד... כי רבינו מלמד אותנו, שכשאדם נמצא במקום הכי ירוד והכי שפל, דייקא משם אם אדם צועק דיבור אמת להקב"ה - **"אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי"** - בזה הוא מהפך את כל ההסתרה, ומתקיים אצלו (מיכה ז, ח) **"ה' אוֹר לִי"** - הוא מדליק אור! בן אדם הוא נכנס לכזה מקום טמא, והוא כבר חושב להתייאש - 'מה יהיה איתי'... לא ולא! בזה שאדם צועק **"אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי"** (ודייקא שמות אלו **'אֵלִי אֵלִי'**, כי שם **'אֵל'** מורה על חסד, בבחינת "חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם" - תהלים נב, ג), - זו כבר הישועה שלו! בזה אתה כבר עולה ואתה מחזיק מעמד - שאתה צועק להקב"ה במקום הירוד שאתה נמצא בו!

זהו הלימוד של הצדיקים, ענין של תפילה, וזהו ענין הריחות הטובים של הבשמים, והקשר ביניהם אנו מוצאים בלשון אמירת הקרבנות מדי יום - שלוש פעמים ביום: **'תַּנְיָא, רַבִּי נָתָן אוֹמֵר**[ג], **כְּשֶׁהוּא שׂוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'** - ענין של **'שׂוֹחֵק'** הוא אוֹתִיּוֹת **'שׂוֹחֵק'**, כי הנה בדרך-כלל אסור לאדם למלאות פיו שחוק בעוה"ז (נדה כג.), אבל בפורים זה שונה, למה? כי ליצנותא דעבודה זרה מותרת (מגילה כה:), ופורים זה ענין

ג. מוזכר פה **'רבי נתן'**. הנה אנחנו זכינו ב"ה לתלמידו הגדול של רבינו - הוא **רבי נתן**, שעל ידו זכינו לדעת מהאור של רבינו, כי הוא השאיר לנו את כל הירושה הקדושה של רבינו, וכמו שרבינו אמר בפירוש: **'בלי רבי נתן לא היה נשאר**

של 'ליצנותא דעבודה זרה' - כל הצחוק שעושים, כל ה'תחפושות' וכו', כל זה ענין של 'שחוק' ושמחה, וכמו שאמר פעם רבינו, שלפעמים אי-אפשר לאדם לבוא לשמחה אלא ע"י מילתא דשטותא, ואת זה מקיימים בפורים - **העיקר להיות בשמחה!**

אבל בשביל זה צריך לשתות קצת - ולהיות בשמחה, ולא ששתה יותר ממה שצריך, והוא נשכב על הרצפה... ומכה בני אדם, ה"י... **שמחה!** שזהו: **'כְּשֶׁהוּא שׂוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'** - השמחה הזאת מביאה לך דביקות, שזהו **"הָדֵק הֵיטֵב"** - אתה 'הדק היטב' וקשור אל הקב"ה!

בליקו"מ ח"א סי' כ"ד, רבינו מגלה את כל הענין של הקטורת, ורבינו מביא שם את הפסוק (משלי כז, ט) **"וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח לֵב"** - שהקטורת מביאה את האדם אל המדרגה הכי גבוהה, **'עֲלִיַּת כָּל הָעוֹלָמוֹת נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַקְּטֹרֶת'** אומר רבינו שם! כי אדם זוכה להיות דבוק להקב"ה בבחינת **'הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'...**

אגב, הפשט הפשוט של **'הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'** הוא, שבשעה שהיה הכהן מכין את הקטורת, היה עליו לְשָׂחֵק אותו [ענין של 'שחיקה' שהיו עושים לכל י"א הסממנים, היינו שכותשין אותם], ובשעה שהוא כותש אותם, היה עליו לומר מילים אלו: **'הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'**; מדוע? **'מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'** - מה הפירוש? בפשטות: כשהוא אומר את המילים האלו, קולו נכנס בתוך הבשמים, וזהו יפה להם!

ממני אפילו עלה אחד של גניזה'; והנה היכן שמוזכר בגמרא 'רב נחמן' או 'הלכתא כנחמני', רבינו רימז שיש שייכות בזה אליו. אז כמו"כ אפשר להגיד כשמוזכר **"רבי נתן"**, שיש בזה שייכות וקשר אל **רבי נתן** זי"ע.

אגב, הגמרא אומרת (הוריות יג:), שבכל מקום שכתוב **'אחרים אומרים'** סובב על רבי מאיר [יש לזה כמה טעמים, ואחד מן הטעמים, כי ר' מאיר היה התלמיד של אלישע בן אבויה - 'אַחֵר', ו'אחרים' זה מ'אַחֵר'], ובכל מקום שכתוב **'יש אומרים'** זה סובב על רבי נתן; וגם בזה ישנו לימוד נפלא, כי הנה מבואר בדברי רבינו ז"ל בליקו"מ ח"א סימנים ט' וקי"ב (היא התורה שבה אומר רבינו את ענין **'דיבור אמת'** הנ"ל), רבינו מפרש את מחלוקת חכמינו הקדושים בעניין ה**'צהר'** שהיה בתיבת נח: **'יש אומרים אבן טוב, ויש אומרים חלון'** - **'יש'** כאלו ש**'אומרים'**, היינו שהדיבור שלהם, הוא **'אבן טוב'** - זה מאיר! הדיבורים שלו מאירים בתפילה, תורה, זה מאיר! הוא מהפך את ה**'ישות'** שלו ל**'אמירה'**, שזהו **'יש - אומרים'**, ה**'יש'** מתהפך בזכות ה**'אמירה'** ל**'ש"י'** עולמות... הקב"ה מנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, והוא מגיע לזה ע"י האמירה שלו!

'ויש אומרים חלון' סובב על אדם שאמנם עדיין הוא לא אוחז במדרגה גבוהה שהדיבורים שלו מאירים, אבל לכל הפחות הוא **'חלון'** - הוא מוכן לשמוע ולקבל, שזו ג"כ מדרגה, שהוא מקבל את האור שמאירים לו, וכדוגמת חלון המקבל את האור ומכניסו פנימה.

וזהו שרבי נתן קיבל את הכינוי **'יש אומרים'** - היכן שכתוב בגמרא **'יש אומרים'** זה רבי נתן, כי הוא הוא שמסר לנו את הלימודים הנוראים הללו, והוא נאה דורש ונאה מקיים. נמצא, שיש אפשרות להתנוצץ בליבנו קצת הענין של רבי נתן, ואיך שהוא מרומז בדברי חכמינו הקדושים, ואותו דבר לענייננו: **'תניא, רבי נתן אומר'**.

ומזה רואים כמה גדול הוא כח הדיבור, ואיך שאסור לו לאדם לזלזל במה שאומר - 'אמרתי, ומה?'... תזכור את הכלל: **'מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'**! ולכן בשעה שהכהן מכין את הקטורת הוא אומר את המילים האלו - **'הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק'**, שזה רומז על דביקות אמיתית אל הקב"ה, וכנ"ל, וזה נכנס בבשמים!

וזהו כל העניין פורים, הסוד של **'מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'**, שזהו "חייב איניש **'לבסומי'** בפוריא"; אתה שותה בפורים, ומה אתה עושה אז?... 'אני עסוק'... תזכור היטב **'שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'** - עכשיו אתה יכול לפעול עם הקול שלך שתצא מכל השטויות שלך וכל השיגעונות שלך, כל אחד כפי עניינו - תאוה זו ותאוה אחרת... רבינו אומר: לכל אחד יש את התאוות שלו - לזה כסף, ההוא גנב, וזה גזלן, לכל אחד יש את העניינים שלו, והוא צריך לצאת מזה! הוא צריך לקבל רפואה! ואיך? אם יהיה לו שכל - הוא יצעק להקב"ה: **'תְּרַפֵּא אוֹתִי, אֲנִי צָרִיךְ רְפוּאָה!'** וכמו שאסתר הצדקת צעקה: **"אֵלִי אֵלִי לָמָה עֲזַבְתָּנִי"**... זהו הסוד של **'מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'**. כן מובא בדברי ה"שפת אמת" מגור, שהעניין של **'מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים'**, מאד מאד קשור לפורים, שהוא הזמן של **"הַקּוֹל"**!

וזהו **"זְמַן קְהִלָּה לַכֹּל"** - **'קְהִלָּה'** אותיות **'הַקֹּל'**, **'לַכֹּל'** היינו להצדיק, שנקרא **"כֹּל"**, וזה נאמר על יום **תענית אסתר**, שהוא יום מיוחד בשנה שבו מכינים לקראת פורים, וזה שונה מיום כיפורים, שבערב יום כיפורים יש מצוה מיוחדת לאכול, כי זו ההכנה לקדושת יום הכיפורים - שבו אסור לאכול מדאורייתא, וההכנה אליו היא עם אכילה מרובה, מדוע? מסביר רבי נתן: מחמת שיום כיפורים הוא כ"כ קדוש, מקדימים את האכילה מקודם, כדי להקדים את הצמצום לפני הקדושה, וזו ההכנה שיהיה כח לאדם לצום, אבל ביום פורים מתקיים **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** - בערב יום פורים יש צום, וזו הכנה ליום פורים, שאז המצוה היא להרבות בסעודה, ולעשות אותו **"יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה"**, ואם מסתכלים בספה"ק ובדברי האר"י הקודש, אכילת ושתיית ערב יו"כ היא ענין של **'אכ"ל י"ה'** ו**'שת"ה י"ה'** - דברים גדולים מאד! אתה אוכל ממש אלקות!

ויום פורים הוא אותו דבר, מקדימים יום צום לפני כן, כדי להכין את עצמנו **'לאיזו קדושה אנחנו נכנסים'**, ואם הכנו עצמנו עם הצום הזה, אזי אז מגיעים לפורים אחרת לגמרי, והאכילה הזאת היא בגדר אכילת שבת, רבי נתן אומר בהלכות פורים, שהסעודה של פורים זה בגדר 'לחם קדוש', וכמובן הכל בדרך הסתרה, אבל זה ממש כאכילת 'מן' - אכילה קדושה, זוהי כל האכילה והשתיה של פורים, ומרבים בזה!

את זה אנחנו מקבלים מהצדיקים, שמלמדים אותנו את הענין של "חייב איניש **'לבסומי'** בפוריא" - שיהיה ענין

של **בושם**, היינו **ריח טוב**, של שמחה, **"כְּשֶׁהוּא שׂוֹחֵק"** - **'שׂוֹחֵק'** אותיות **'שׂוֹחֵק'**, שאדם זוכה לשמחה, בבחינת "יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם **יִשְׂחָק**" (תהלים ב, ד), וכן יצחק אבינו נקרא כך - "וּשְׁבוּעָתוֹ **לְיִצְחָק**" (דה"א טז, טז), "וּשְׁבוּעָתוֹ **לְיִשְׂחָק**" (תהלים קה, ט), כי יצחק אבינו נקרא ע"ש הצחוק - "צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל הַשֹּׁמֵעַ **יִצְחַק לִי**" (בראשית כא, ו), וזה ענין שאדם **'שׂוֹחֵק'** - כותש את עצמו, והכל כדי להגיע להשמחה הגדולה הזאת, שהוא שמח באמת, והוא חזק בדעתו - **'אל תבלבל אותי עם כל השטויות האלו!'** הוא מקיים **'עד דלא** ידע' - הוא שותה, והוא חזק: **'תעזוב אותי, אני לא יודע, אני יודע שהכל אלקות!'...** היצר הרע בא לאדם: 'מה איתך?! איפה היית?!'... ואדם אומר לו: **'אני עכשיו חוזר בתשובה ונתוודע לי שהכל אלקות!'...**

זהו הגילוי הגדול של ימי פורים, שחכמינו הקדושים אומרים עה"פ הכתוב במגילה (אסתר ט, כט): **"וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם"** - **'כָּל הַמּוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטֵלִים וִימֵי הַפּוּרִים לֹא יִהְיוּ נִבְטָלִין לְעוֹלָם'** (שוחר טוב משלי ט); כלל המועדים שיש לנו - פסח, שבועות, סוכות, הרי אלו ימים גדולים מאד, ולעומת זאת - פורים זה יו"ט מדרבנן, והם יתבטלו ופורים לא יתבטל?!... בוודאי שצריכים בזה איזה הסבר.

אך הנה, כל המועדים הקדושים שיש לנו מהתורה הקדושה, הם זמנים מיוחדים ועיתותי רצון שבהם אירעו לעם ישראל ניסים ונפלאות - יציאת מצרים בפסח, קבלת התורה בשבועות, ענני הכבוד בסוכות, ועל שמם כל המצוות שמקיימים אז, והכלל השווה בכולם, שאלו היו זמנים של התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, אבל הגילוי של פורים הוא גילוי אחר לגמרי, כי הגילוי של פורים הוא ענין שהתהפך לנו כל הרע לטוב!

אנחנו קוראים את המגילה אמנם בזמן לא כ"כ ארוך - כשלושת-רבעי-שעה, אבל כל סיפור המגילה הוא המשך של כמה וכמה שנים, כי כל הסיפור התחיל "בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ", ובסוף היה "שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה", א"כ לכל הפחות זה היה על-פני תשע שנים ויותר, רק שקוראים את זה מהר...

ואיך מתחילה המגילה? **"וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ"** - שאז התחילה הסעודה של אחשוורוש, והגמרא אומרת שעם ישראל נהנו מסעודת אותו רשע, ומזה היתה הגזירה, וכל הדברים שקרו לעם ישראל היה מחמת זה. איזה תיעוב ואיזו טומאה היה בסעודה הזאת! ואמנם הכל היה כשר בהכשר מהודר, כמו שיכול להיות שמגישים לאדם סעודת מלכים, הכל בד"צ כשר למהדרין... אבל השאלה היא: "איפה מגישים את זה?!"... הרי האווירה טמאה! סעודה של אחשוורוש - איזו טומאה זו!

ומרדכי הצדיק עומד ומבקש: 'אל

תלכו לשם! מה אתכם?! זה לא מקום שלכם!'... וטוענים: 'מה, אבל הכל כשר... מפרסמים שיש יין עם הכשר מהודר... יין מבושל ללא חשש יין-נסך... הכל יהיה כשר בהכשר הכי מעולה'... **אבל כל המקום הוא טמא, וזה יותר גרוע! ומה אתה הולך לשם?!...**

אבל אם אדם לא זוכה לאמונת חכמים, והוא לא מבטל את הישות שלו, ואת כל השיגעונות שלו - הוא לא מציית, ואולי הוא חושב שהוא כן מבטל את עצמו, אבל את מי הוא מטעה?... מטעה את עצמו, מטעה את אחרים, שחושבים שהוא צדיק - או היא צדיקה, ה' ישמור, אבל בלי אמונת חכמים לאן עלול האדם ללכת...

אגב, שומעים לפעמים אדם המבקש "**ברכה לאמונת חכמים**", וזה לא נכון כלל וכלל, כי אם אדם מבקש ברכה לאמונת חכמים - זו ההוכחה הראשונה שאין לו אמונת חכמים! מה אתה מבקש ברכה לאמונת חכמים?! ומה תועיל לך ברכה לאמונת חכמים? הלא כדי לקבל ברכה לאמונת חכמים - צריך שיהיה לך אמונת חכמים... כשאדם מבקש 'תברך אותי לאמונת חכמים', בזה אתה מבזה את מי שאתה מבקש ממנו את הברכה, כי אתה מגלה לו שאין לך אמונת חכמים... וא"כ, מה תועיל לך ברכה?!... **הברכה תועיל רק אם יש לך אמונת חכמים!** רבינו אומר בפירוש בליקו"מ, שאדם שיש לו אמונה, הוא רואה אותות ומופתים ע"י האמונה שלו, אבל מה זה "תברך אותי לאמונת חכמים"?!...

והנה מרדכי הצדיק ראה שהיתה אמונת החכמים של עם ישראל מאד חלשה באותו זמן, והנה הקב"ה סיבב שמתחילים כל הדברים האלו... מה קורה? המלך נעשה שיכור, מצווה להביא את ושתי, היא לא באה, והורגים אותה, ומי יעץ את הריגת ושתי? ממוכן - הוא המן. והגמרא אומרת במסכת מגילה, שמכאן למדים את כל הענין שהקב"ה **בורא רפואה לפני המכה**, למדים את זה מן המגילה; מי שמתבונן קצת, כל המגילה זה ענין שהקב"ה מכין את הרפואה לפני המכה, וזה מתחיל מהפסוק הראשון: "**וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ**", שהקב"ה כבר מכין את הרפואה - הסעודה של אחשוורוש, והריגת ושתי - הכל כדי שנגיע לסוף של המגילה: "**כִּי מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל זַרְעוֹ**" - '**לְרֹב**' מרמז על ענין קדוש: **רל"ב**, והנה המילה '**רוֹב**' סובלת שני פירושים: 'רוב' לפעמים זה רוב ולא מיעוט, וכן 'רוב' הוא לשון 'ריבוי'[ד], וזהו: "**וְרָצוּי לְרֹב אֶחָיו**" - מרדכי הצדיק רצוי **לכולם**! וכל אחד מקבל כפי האמונה שלו.

ומרדכי הצדיק הוא "**דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ**" - הדרשות שלו זה '**טוב**'! צדיקים דורשים לנו דרשות עם '**טוב**', ולא סתם דרשות

ד. כמו שאומרים בנוסח 'נשמת': "המהולל **ברוב** התשבחות", אין הכוונה שם '**רוב**' ולא מיעוט, אלא '**ריבוי**' תשבחות.

של "פלפול" וכו', אלא "**דְּרֹשׁ 'טוֹב' לְעַמּוֹ**" - עושה להם '**טוב**', ו'טוב' היינו 'אור', בחינת (בראשית א, ד) "**וַיַּרְא אֱלֹקִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב**"; וזהו השבח של מרדכי הצדיק: "**דְּרֹשׁ 'טוֹב' לְעַמּוֹ**"!

והסיום הוא: "**וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל זַרְעוֹ**" - הוא 'דובר שלום', שזה ענין של ריבוי שלום, הוא עושה אחדות בין כל עם ישראל, הוא מאחד כל עם ישראל שכולם יתאחדו ביחד! אנחנו מוצאים שמסיימים כל דבר בשלום - "המברך את עמו ישראל **בשלום**", "עושה **שלום** במרומיו", כי השלום הוא כלי מחזיק ברכה לישראל (משנה סוף עוקצין וכל ששת הסדרים), וכך מסיימים גם את המגילה: "**וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל זַרְעוֹ**" - מרדכי הצדיק מגלה את השלום בעולם, בין כל עם ישראל!

וכך התחיל כל סיפור המגילה, שנמשך - כאמור - על כמה וכמה שנים, ולא כמו שאנו רגילים לקרוא - בתוך זמן קצר... ואשרי אדם שהוא מתבונן קצת בענייני המגילה! שהנה הרגו את ושתי, והנה המלך צריך מלכה חדשה, אז מחפשים איזו אשה שהמלך יתחתן איתה, ומחפשים בכל המקומות, ומגיעים גם ליהודים, עד שמגיעים למרדכי, והרי לא יכולים להתחמק... ולוקחים את אסתר המלכה, איזו צרה! איזה '**הסתר**'! אסתר כזאת צדיקה, גדלה אצל מרדכי הצדיק - קדושה וצנועה וכו', והנה לוקחים אותה...

ומרדכי הצדיק מחזק אותה: 'אל תפחדי! רק תחזיקי מעמד! היי שמורה, שמרי על עצמך, ופה תהיה ישועה!'. ואכן היא הולכת, ומרדכי הצדיק אומר לה שלא תגידי מאיפה היא באה - "**אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מוֹלַדְתָּהּ וְאֶת עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי וְאֶת מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה בְאָמְנָה אִתּוֹ**" - מרדכי מצווה, היא לא שואלת שאלות, ואם הוא אמר לה ככה - זה מה שהיא עושה! היא יודעת שיש לו להצדיק מבט אחר על כל העניינים האלו, והוא מבין שזה צריך להיות בשתיקה, ולא לגלות.

והנה אסתר המלכה הולכת לבית אחשוורוש, ואיזו צרה זו שהיא צריכה להיות במקום כ"כ טמא... אחשוורוש היה אדם כזה טמא מטומא, וכל העניין שלו זה ניאוף רח"ל, והיא הולכת לשם, אבל היא שומרת על כל מה שמרדכי הצדיק אומר לה, היא לא מבקשת שום דבר, אלא רק מה שצריכה, ואמנם זה פחד שדווקא אותה אחשוורוש לקח, אבל הבינה שזה מה שמסבבים עימה עתה.

ומה קורה? "**אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת הָמָן**" - מתחיל להיכנס המן... אחר ש'הכינו את השטח', ואסתר המלכה כבר נמצאת בתוך הארמון, עכשיו מביאים את המן... כבר הכינו את הרפואה? עכשיו המן יכול להגיע... המן מגיע - איזו טומאה! איזו עבודה זרה! איזה זבל! הוא עושה את עצמו מעל כולם, ומחייב שכולם ישתחוו

לו, אבל: **"וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה"** - את הצדיק לא יכולים להזיז! הרי מרדכי מכיר את המן... הוא היה סַפָּר, בַּלָּן, הוא כבר מכיר אותו מאז... והנה פתאום הוא נעשה גדול, והוא מתרברב: "אני נאמן לצדיקים" וכו', **אבל מי שזוכר יודע מאיפה באת...** והוא בעצמו שוכח מזה, הוא טוען: 'אני נאמן... אני סָמוּר'... אבל מי שמכיר - הוא יודע... [בפרט אם הצדיק היה בחיים, ולעינינו הוא הסתלק, אז בקל אדם יכול לדחוף עצמו ולומר 'אני, אני'... אבל מרדכי לא מתפעל! מרדכי **'לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה'** - הוא מכיר היטב את המן, הוא יודע מאיפה הזבל הזה הגיע...]. וכולם צועקים על מרדכי: **"מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ"** - הרי זו סכנה וכו', **אבל הצדיק יודע מה הוא עושה!**

והנה פתאום המן רואה שמרדכי לא כורע, ומיד מברר: 'מי זה מרדכי?' - 'אה, הוא יהודי'... אז כבר יש לו כל מיני תוכניות שחושב לעשות" הוא הולך לאחשוורוש, והוא יודע שאחשוורוש אוהב כסף... אז הוא נותן לו עשרת אלפים ככר כסף, והקב"ה אומר לו [ענין פרשת השבוע]: **'רשע, הם כבר הקדימו מחצית השקל! זה הרבה לפני כל עשרת אלפים ככר כסף שלך... יש לי עם קדוש, והם נתנו מחצית השקל, זה יותר שווה מכל הזבל שלך!'...**

והנה אחשוורוש אומר: **"הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ"** - פתאום הוא נעשה 'בעל צדקה'... אני לא צריך אל הכסף שלך... אבל המדרש אומר, שאחשוורוש ג"כ היה לו טוב התכנית של המן, ולכן הוא כ"כ רצה זאת... אחשוורוש לא היה כזה אוהב ישראל... והוא אומר 'לא צריך את הכסף שלך, קח את הטבעת תעשה מה שאתה רוצה'... איזה פחד! איזה אִיוּם!

והמן **"הִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל"**, וזה היה יום אחד לפני ערב פסח - י"ג ניסן, אז הוא קיבל הטבעת, והנה כבר שולח איגרות שבאדר הבא מוחים את כל היהודים, רחמנא ליצלן!

אם לא לומדים - לא 'תוספים' איך זה היה, ואכן כדאי להסתכל וללמוד קצת את המגילה, ורואים שכל זה בי"ג ניסן - ערב פסח, שאז המן עשה את ההגרלה הזאת, וקיבל רשות מאחשוורוש, וכבר באותו יום הספיקו לפרסם במדינות, שבעוד אחד-עשר חדשים, תהא הגזירה...

והנה לכאורה מרדכי הצדיק היה יכול להגיד 'יש לנו שנה שלימה לנסות לפעול'... אך לא ולא! מרדכי הצדיק תיכף ומיד מעורר את עולם - **"וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדוֹלָה וּמָרָה"**: 'יש פה המן, יש אחשוורוש, ויש כזאת גזירה? כבר צועקים! כבר מעוררים את כולם!'... [וְזָכֹר לזה עושים תענית אסתר, זכר ל**"דִּבְרֵי הַצּוֹמוֹת וְזַעֲקָתָם"** (אסתר ט, לא), שכבר צועקים!].

ומרדכי הצדיק אומר לאסתר המלכה: 'עכשיו את צריכה להיות מוכנה למסירות נפש! עכשיו את מוכרחת להיכנס לאחשוורוש, ולגלות מה קורה כאן - שיש המן וכו', ועכשיו תגלי מי את - שאת יהודייה' וכו', ואסתר המלכה הצדקת ידעה היטב איך לעשות את זה, והיא הכינה סעודה אחת, ובאותה סעודה היא לא גילתה מאומה אלא רק **'מחר'**, והטעם לזה, כי למחות את עמלק צריכים לדעת **'מחר'** - תבואו מחר, המן ואחשוורוש, **"וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ"...**

איזה תפילות! אילו צעקות! אסתר המלכה זעקה את מזמור כ"ב, וכינסה את כל היהודים, וביקשה **"וְצוּמוּ עָלַי וְאַל תֹּאכְלוּ וְאַל תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם"** - אנשים, נשים וטף, כולם היו בצום! ומרדכי הצדיק יושב עם הילדים בתלמוד-תורה...

והנה: **"בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ"**, ועל זה בעיקר כתוב בגמרא שהקדים הקב"ה רפואה למכה, כי שנים קודם לכן היה את הסיפור עם בגתן ותרש שרצו להרוג את אחשוורוש, וזה כבר היה כתוב בספר הזיכרונות - שהצילו את המלך, ואסתר אמרה את זה בשם מרדכי [ומזה למדים שהאומר דבר בשם אומרו - מביא גאולה לעולם], וכתוב בספר הזיכרונות שמרדכי הציל את המלך, אבל כבר שכחו מזה, מחמת רוב השנים שעברו מאז, והנה הגיע אותו הלילה אשר **"נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ"**, וידוע לנו אשר **'המלך'** בכל מקום הוא מלך מלכי המלכים הקב"ה, והנה מביאים את ספר הזיכרונות - **"וַיֹּאמֶר כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכָי"**. רבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' יז), שהצדיק כותב משהו, וזה הולך על כל העולם, בבחינת **"וְשָׁמְעוֹ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינוֹת"**, וזהו **"וַיֹּאמֶר כָּתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכָי"** - מרדכי הגיד משהו, וזה נכנס בתוך הספר... הוא אמר איזה דבר על בגתן ותרש, **"וַיֹּאמֶר כָּתוּב"** - הדיבורים שלו היו כבר כתובים...

"וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל זֶה"; הנה אחשוורוש רואה את ענין הסעודה שאסתר הכינה, והוא לא מבין מדוע היא מזמינה גם את המן לסעודה - מה יש לאסתר עם המן, ומדוע היא צריכה אותו?... ומתחיל לחשוב 'אולי הם חושבים לעשות איזה מרד נגדי, אבל איך יכול להיות שאף אחד לא יגלה לי?... אה, אולי לא שילמתי טובה למישהו, לכן גם אני מקבל ככה'... אחשוורוש היה אמנם טיפש, אבל כנראה בדברים שמגיעים כבר לנפשו - שהוא מפחד שיהרגו אותו, ויקחו ממנו את הכסא - הוא מתחיל לחשוב...

והנה הקב"ה שולח מלאך, והוא מתחיל לקרוא את הסיפור הזה של מרדכי הצדיק שהציל אותו, ואחשוורוש שואל: **"מַה נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל זֶה"**? - **"וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָר"** - שום דבר לא קיבל!

המלך שואל: **"מִי בֶחָצֵר"**? - **"וְהָמָן בָּא"**, ואזי: **"וַיָּבוֹא הָמָן"**, והמלך שואל אותו, בתור 'משנה למלך': **"מַה לַּעֲשׂוֹת**

בְּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ"?

ואזי: **"וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ**[ה] **לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי"** - איזו טומאה! איזה זבל! המן מהרהר בלבו: 'המלך בוודאי רוצה לעשות את זה **לי**, רק שהוא לא ומר לי בפירוש, אלא הוא מרמז לי'... ועל כן הוא מיד אומר, שילבישוהו בבגדי מלכות, וכן סוס אשר רכב עליו המלך [המדרש אומר, שהוא אמר: ישימו את הכתר על הסוס ג"כ, שיהיה יפה...], **"וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל יַד אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ"**.

אומר אחשוורוש: **"מַהֵר קַח אֶת הַלְּבוּשׁ וְאֶת הַסּוּס כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ"** - 'מצוין, הכנת 'מַתְפּוֹן' כ"כ טוב, לך ותעשה את זה למרדכי'... [איך הוא לא מת על המקום מתוך 'התקפת לב'? אינני יודע... הקב"ה נתן לו כח לסבול את זה... אם המלך אומר - אין לו ברירה, מה הוא יכול לעשות?...].

והנה מרדכי הצדיק אומר להמן: 'אינני יכול ללכת, אני בצום, וגם לא הסתפרתי... אה, המן, הרי זו המלאכה שלך! היית סַפָּר, היית בַּלָּן'... ואח"כ צריך לעלות על הסוס, ומרדכי הצדיק נותן לו בעיטה, והמן מכריז: **"כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ!"...**

והנה, **"וְהָמָן נִדְחַף אֶל בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ"** - גם על הבת שלו וכו', ורואים איך כל הדברים האלו של המגילה הם ענין של **"וְנַהֲפוֹךְ הוּא"** - איך הקב"ה נמצא פה בתוך כל זיז ובתוך כל ענין, ואיך הולך עם חשבון מדויק! וכאמור, מדובר פה על סיפור של תשע שנים... אמנם אנחנו קוראים את זה מהר, אבל אם מתבוננים רואים איך הקב"ה עושה כל דבר בכל שלב וכו', עד ש**"וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת הָמָן אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשְׂתָה אֶסְתֵּר"**, ורש"י אומר במסכת מגילה, שלא היה לו זמן לרחוץ את עצמו מה**"חפוי ראש"**... שזה בדיוק ההפך של "חייב איניש **'לבסומי'** בפוריא" - ענין של בשמים וריחות טובים, והמן הרשע הטמא הוא חתיכת זבל! זהו **"וַיַּבְהִלוּ"** - לא היה לו זמן לרחוץ את עצמו... הוא רוצה מקלחת, הוא יודע שיש סעודה, והוא צריך לבוא אל הסעודה, אבל אין זמן... לקחו אותו ככה... איזה ריח נדף ממנו! שזה בוודאי ג"כ עזר לכל הסיפור - שהוא הגיע ככה לסעודה של המלכה יחד עם המלך...

והנה הם יושבים בסעודה, ואז הגיע הזמן שאסתר אומרת מי היא ומאיפה היא באה ומה היא רוצה - **"נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בִּבַקָּשָׁתִי"**... ואחשוורוש שואל: **"מִי הוּא זֶה' וְאֵי' זֶה' הוּא'"** - פה רמוז ג"כ שם

ה. זה אחד מהמקורות שיודעים שאסתר נאמרה ברוח הקודש - **"וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ"**, איך יודעים מה היה בלבו של המן? זה רוח הקודש!

אהי"ה הקדוש. "**וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה**" - ועכשיו הוא יקבל את מה שמגיע לו... אחשוורוש יוצא בכעסו ובחמתו, ואח"כ: "**וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל בֵּית מִשְׁתֵּה הַיָּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפּוּ**" - עכשיו 'פני המן חפו', מה שהיה מקודם 'אבל וחפוי ראש'...

ומה עושים? "**וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה**" - 'וגם חרבונה זכור לטוב'; יש כמה שיטות מי הוא היה - אליהו או דניאל וכו', "**גַּם הִנֵּה הָעֵץ אֲשֶׁר עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר טוֹב עַל הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה**", וכאן התקיים לשון הפסוק: "עַל הָעֵץ אֲשֶׁר הֵכִין **לוֹ**" - שהמן הכין **לו ולעצמו**, "**וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ תְּלֻהוּ עָלָיו**" **וַיִּתְלוּ אֶת הָמָן**".

אלו דברים ופרטים כאלו, שאם מתבוננים בכל פרט ופרט של הדבר, בסוף מתגלה שהקב"ה שם! וזה אף פעם לא יתבטל, כי משיח יבוא ויגלה איך שכל החיים שלנו - מהיום שנולדנו, כל מה שעבר עלינו, כל מיני זמנים ותקופות שונות וכו', שאדם אומר 'למה חטאתי, למה עוויתי, זאת לא היתה האשמה שלי', ואולי כן האשמה שלו, ואדם מאשים את עצמו וכו', אבל יבוא הגילוי של משיח צדקנו, הוא הגילוי של הצדיקים, שזה הגילוי של פורים, ומגלה לנו שהכל זה "סדר אחד של השגחה עליונה" והתקרבות לאבינו שבשמים - '**הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק**', אבל זה הכל כדי לקרב אותנו! אבל בתנאי: '**שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים**' - שאיננו שוכחים **מהקול** הזה, ומשתמשים עם **הקול**!

ואז מתחילים "**וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ**" - מהתחלת המגילה, ורואים אילו גילויים יש בזה. מי שמסתכל קצת בספרי הצדיקים רואה מה מונח בתוך המגילה. אגיד לכם שיש ספר נורא ונפלא מהרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע, על מגילת אסתר, בשם '**כתם אופיר**', והוא ממש ביטול הבחירה [מישהו אמר לי, שצדיקים אמרו, שאפשר להיות שיכור מהגילויים שהוא מגלה...], שם הוא מגלה כזה איך שכל המגילה היא גילוי אחד גדול! ואמנם לא מוזכר אפילו פעם אחת שם ה'[ו], אבל זה בהסתרה, ומביא הקאמארנא, שהנה המגילה מתחילה "**וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ**", ואדם מתחיל לקרוא את המגילה: "**וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ**" ומיד אומר: הלא '**ויהי**' לשון של צער, '**בימי אחשוורוש**' - הוא מלך רשע... אבל הוא מביא מספרי קבלה, ש'**אחשוורוש**' מרמז כביכול על הקב"ה שהוא אחרית הכל וראשית

ו. בדברי האר"י הקדוש מוזכר, שיש הרבה פעמים שמות קודש - י"ב פעמים שם הוי"ה בר"ת וס"ת, וכן שם אהי"ה, וכל מיני שמות מרומזים במגילה, אבל לא בפירוש. [אם אני זוכר נכון, 'המלך' כתוב במגילה מאה וחמישים ותשע פעמים, כמספר 'קטן', שהקב"ה כביכול הוא בתוך קטנות, אבל זה דייקא הגילוי הגדול].

הכל, **'אחשוורוש'** זה חיבור של **'אחרית'** ו**'ראשית'**, היינו שהקב"ה שם 'מהאחרית על הראשית', זאת אומרת: אתה באחרית, והוא אומר לך שמהראשית - הכל זו חתיכה אחת של אלקות!

ואכן, 'ויהי' לשון צער, אבל **"וַיְהִי"** עולה כמנין **'אֵל'**, **"בימי"** כמנין פעמיים **'אֵל'**, נמצא שיש פה שלוש פעמים שם **'אֵל'**, שזה רומז להחסדים הכי גדולים [ולענייננו - כמנין **'יבנאל'**, **'ויהי בימי'** זה **'יבנאל'**], **"אחשוורוש"** - שאחרית הכל וראשית הכל, הקב"ה פה מההתחלה! **"ויהי בימי אחשוורוש" עד "ודובר שלום לכל זרעו" - המגילה הזאת היא חתיכה אחת של אלקות!**

ואכן, לא כתוב שם ה' במפורש, למה? כדי ללמד אותנו, שהנה אדם יחשוב 'איפה אני, מה אני' וכו', **אתה פה בתוך המגילה!** אתה בתוך המגילה, וזה אף פעם לא יתבטל! משיח יבוא, והוא יתחיל אז לגלות לנו איך הקב"ה איתנו בכל פרט ופרט של החיים! מאז ומתמיד! - מבריאת העולם, ואח"כ - כשהיה חורבן ביהמ"ק, ועם ישראל הלכו בגלות, משיח יבוא במהרה בימינו ויגלה את הכל, וזה לא שייך שיתבטל, אדרבה! זה רק יתחיל...

ואזי **"וְזִכְרָם לֹא יָסוּף מִזַּרְעָם"** - יראו שמגילת אסתר היתה רק **'ברק'** כדי להראות לנו ולחזק אותנו: 'תראה מה קרה שם, ותלמד מזה, מאסתר - הסתרה, מרדכי הצדיק - בְּשָׂמִים, תלמד מזה איך להחזיק מעמד בחיים שלך!'...

הקב"ה יעזור, שנזכה באמת לקבל את ימי הפורים הקדושים שהיום מתחילים - מתענית אסתר, שלושה ימים אלו הם **'חוט המשולש'**, רבינו אומר: 'שושן פורים הוא ג"כ פורים', אז יש לנו שלושה ימים - פורים משולש, והשנה זה גם עובר לשיתסר - יום ראשון, כי במוקפות חומה [כמו בירושלים] עושים את הסעודה ביום ראשון, נמצא שיש לנו בעצם **ארבעה ימים**, שמכניסים ענין של עיגולא **וריבועא** - ענין של **ארבעה** ימים.

הקב"ה יעזור, שנזכה לנצל את הימים הקדושים האלה בקדושה וטהרה, ולפעול כל משאלות ליבנו לטובה, **לא נהיה בטלנים!** נתפלל הרבה להקב"ה על כל הישועות בכלל ובפרט - כל אחד מה שהוא צריך, ועל כל עם ישראל, שנזכה לגאולה שלימה בעזרת השם יתברך, ונזכה לפעול כל משאלות ליבנו לטובה, יבוא משיח צדקנו בקרוב, ותהא הגאולה השלימה!

breslev.shely@gmail.com